

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 200.

Trettende Session.

50de Mode.

Onsdagen den 4de December Kl. 1.

(Fortsat.)

A. Sage (fortsat): Jeg kan aldeles ikke fatte, hvad Nytte dette Reciprocitetssystem skal være til; det er i mange Tilfælde aldeles unyttigt og i de fleste Tilfælde complet skadeligt; det troer jeg man har fundet allevegne. Jeg skal imidlertid ikke gaae videre ind paa Spørgsmaalet i Almindelighed, men blot holde mig til Pasvæsenet, som det omhandles i § 1. Nu siger man, at Forholdene have forandret sig, saa at man kan vente, idetmindste med nogle af Landene, at opnaae dette Gode, denne Gjengjældelsesret. Dertil vil jeg nu bemærke, at det ikke er saa; at Frankrig har affluttet en Forening med England om at ophæve Pasvæsenet, det lader sig ikke gjøre; thi der bliver intet Pas forlangt i England, altsaa kan man ikke afflutte nogen Forening om at hæve Pasvæsenet; i en lang Række af Aar har Enhver reist frit ud og ind i England. Jeg vil tilstaae, at § 1 efter min Mening uden Skade kunde forandres derhen, at de, der hørte hjemme, Beboerne eller hvad man vilde kalde dem, i en Række af andre Stater, kunne komme lige saa frit herind, som svenske, engelske og franske Undersaatter. Jeg er enig med det ærede Medlem, der først havde Ordet; at det kan være vanskeligt at ramme det rette Ord for Beboerne af disse Lande. Der som man nu vil, som det synes — det er bedst at tale reent ud — udelukke Thyfterne eller idetmindste ikke ophæve Pasvæsenet for Thyf-

lands Bedkommende, saa foreslaaer jeg, at man, naar man ikke vil sige, at Pasvæsenet skal være hævet for alle Lande, i § 1 nævner alle Landene og siger: Med Hensyn til Rusland, England, Italien, Spanien osv. er Pasvæsenet ophævet. Jeg kan ikke indsee, hvad Skader skal være ved, at hæve Pasvæsenet for Ruslere, Italienerne osv.; det forekommer mig at være en saa simpel Begjæring, at jeg ikke ret kan see, hvilke Grunde man vil stille op imod dette Forslag. Det er jo en Udgift, saavel for Staten som for de Reisende, og jeg har endnu aldrig hørt, at Pasvæsenet er til nogen egentlig Nytte. De, som ville reise, faae paa en eller anden Maade Pas; endnu har det aldrig været besværlig for Mazzini at faae Pas til at reise til de østerrigske og italienske Provindser. Det er ligeledes bekjendt, at den nuværende Keiser af Frankrig, som i 1848 paa det Strengeste var udelukket fra Frankrig — hele Dynastiet og ham specielt var det strengt forbudt at komme dertil — dengang tog derhen paa et svenskt Pas. Jeg kan meget godt forstaae den store Betænkelighed; man har med Hensyn til de tydske Haandværksvende, og der som det paa en fornuftig Maade kunde lade sig gjøre, at hindre dem i efter Behag at komme herind, saa vilde jeg ogsaa finde det rigtigt; men jeg tvivler meget paa, at det lader sig gjøre paa en fornuftig Maade. Det eneste skulde da være, at man forpligtede enhver Svend, som kom hertil fra Thydskland, at medbringe Beviis fra sin Hjemstavn for, at man der vilde modtage ham igjen, og at man ikke først skulde underholde ham, inden Beviset kom. Dette hele Væsen har jo, efter hvad vi see i